

**Stanowisko XIII Walnego Zgromadzenia Wielkopolskiej Izby Rolniczej VI kadencji
z dnia 18 maja 2023 r.
w sprawie trudnej sytuacji producentów owoców miękkich**

Walne Zgromadzenie Wielkopolskiej Izby Rolniczej zwraca uwagę na bardzo trudną sytuację producentów owoców miękkich, która jest skutkiem otwarcia granic dla ukraińskiego importu.

Polska jest znaczącym graczem na rynku zagranicznym w pewnych asortymentach. Wartość eksportu owoców na rynki zagraniczne wyniosła w 2022r. 1,8 mld euro i wzrosła o 6% w stosunku do roku 2021. Eksport ten stanowił 4% naszego eksportu produktów rolnych i spożywczych. Dodatkowo wyeksportowaliśmy soki owocowe i warzywne za kwotę 0,9 mld euro, co oznacza wzrost o 27% w stosunku do 2021 roku. Szczególną pozycję na rynku międzynarodowym zajmuje koncentrat jabłkowy, którego jesteśmy największym producentem i eksporterem w Unii Europejskiej i drugim na świecie, po Chinach. Produujemy rocznie około 450 tys. ton koncentratu i eksportujemy około 400 tys. ton.

W ostatnich dwóch latach rynek owoców miękkich, podobnie jak inne rynki, mierzył się z szeregiem ograniczeń i niepewnym dostępem do rynku, co było związane z pandemią Covid-19. W związku z obecną sytuacją geopolityczną, spowodowaną wojną w Ukrainie, producenci borykają się m.in. z rosnącymi kosztami produkcji, w szczególności energii, paliw, gazu czy nawozów oraz zakłóceniami na rynkach powodującymi, że ich sytuacja staje się niepewna.

W ostatnich tygodniach plantatorzy oraz organizacje branżowe alarmują o imporcie mrożonych owoców z Ukrainy do Polski. Mowa jest między innymi o 20-30 tysiącach ton mrożonych malin, co może stanowić kilkadziesiąt procent produkcji krajowej. Zachodzi zatem obawa o brak możliwości skupowych i spadek cen skupu poniżej granicy opłacalności. Tani surowiec z Ukrainy aktualnie zajmuje miejsce na rynku, które do tej pory było przeznaczone na krajowe owoce. Wielu rolników – producentów owoców obawia się o własną przyszłość, zwłaszcza, że już za kilka tygodni rozpoczną się zbiory truskawek, malin, wiśni i porzeczek.

Zagrożony jest także rynek koncentratu jabłkowego. Ukraina bardzo mocno inwestuje w ten sektor, również z udziałem krajów i firm z Unii Europejskiej i może zagrozić pozycji polskich producentów na tym rynku. Warto tu nadmienić, że większość produkowanych w Polsce jabłek, to owoce przemysłowe, przeznaczone głównie na produkcję koncentratu.

Wielkopolska Izba Rolnicza wielokrotnie w swoich wystąpieniach zwracała uwagę na brak kontroli produktów wwożonych do naszego kraju, jak również na niewielki odsetek badanych partii produktów. Naszym zdaniem kontrola produktów wjeżdżających do naszego kraju jest koniecznością, gdyż sprowadzane mrożonki mogą zawierać substancje, które od wielu lat są niedozwolone w Unii Europejskiej – pozostałości środków ochrony roślin oraz metali ciężkich. Wielkopolski samorząd rolniczy uważa również, że należy konsekwentnie wnioskować do Komisji Europejskiej o ponowne wprowadzenie ceł na produkty z Ukrainy. Jeśli to zawiedzie, to producenci powinni otrzymać rekompensaty finansowe.

W związku z powyższym Wielkopolska Izba Rolnicza apeluje o podjęcie natychmiastowych działań, które doprowadzą do ograniczenia importu owoców mrożonych z Ukrainy na teren Unii Europejskiej.